

Naar den ærede Minister har sagt: for 200,000 Rbd. er den og den Bane bygget — han nævnte ogsaa Banen — saa svarer jeg dertil, at til Udgifterne ved den Banes Bygning, vi nu omtale, er ikke medregnet Broen over Liimfjorden; thi for denne Sum kan man ikke betyde Banens Bygning, iberegnet Alt hvad der hører til dens Drift, i 14 Aar. Bore Ingenieurer antage heller ikke dette, thi i den os forelagte trykte Meddelelse have vi et Overslag over en Bane, som anlægges igjennem et for Banens Bygning fuldt saa gunstigt Terrain som det, hvorom her er Spørgsmaal, og deri ere Udgifterne anslaaede, om jeg husker ret, til 300,000 Rbd. pr. Meil; altsaa er enten den Betragtning, som dengang er benyttet som et Argument, urigtig, eller ogsaa er den Betragtning, som nu benyttes for at drive os til at bevillige Penge til en Nivellering, istedetfor at komme til en Afgjørelse, ikke rigtig. Der er en absolut Modsigelse i disse 2 Betragtningssmaader, og den maa løses, førend vi gaae videre. Men den allerfimpleste Maade at ordne denne Sag paa er den ikke at bevillige nogen af de Summer, hvorom her er Tale, men i alt Fald kun den mindste. De ærede Medlemmer have hørt, at hvorledes Sagens Stilling end bliver ved enhver af de andre Bevillinger, saa er det Ministeriets Hensigt at lade nivellere 2 Linier; men til Grund for denne Hensigt ligger en Betragtning, som efter min Mening netop for os, der have at see Sagen fra det finantstielle Synspunkt, er en af de farligste, man kan see fremsat af en Finantminister. Det kommer i denne Sag for Finantministeren ikke an paa en 10—12 a 14 Millioner Rigsdaler mere, men det kommer kun an paa at gjøre en vis Mening gjældende; thi han vil dog ikke ved Slutningen af sin hele Undersøgelse kunne komme til at sige: Rentabiliteten af den og den Bane bliver saa og saa stor, men han kan komme til at sige: denne Banes Bygning kommer til at koste saa og saa Meget, og det vil endda blive vanskeligt for ham, men indenfor visse Grændser kan han dog bestemme det; men med Hensyn til Rentabiliteten kan han ikke komme til at bestemme Noget. Naar den ærede Minister siger, at Rentabiliteten netop

ved Godstransporten vil ikke blive saadan eller saadan paa den eller den Linie, saa siger jeg, at den Godstransport, om hvis Rentabilitet her kan blive Spørgsmaal, det vil sige, den Indtægt, der for Banen kan vindes derved, den vil indvindes paa enhver af de Veie, som der kan blive Tale om; thi Nødvendigheden vil bringe Folk til at søge Banen, og Forfjellen vil kun blive den, at enkelte Personer og enkelte Steder og enkelte Byer i Jylland ville finde det fordeeltligere, at den anlægges paa visse bestemte Punkter; men den Sikkerhed, vi kunne faae imod disse stedlige og personlige Interesser, den ligger deri, at den Mand, som bygger Banen og bestemmer dens Retning, tillige paatager sig for en vis given Priis, en vis Deel af Udbyttet, at bestjene Banen i en vis Arrække. Det er den yderste Sikkerhed, vi kunne forskaffe os, og saasnart vi ville gaae uden for den, saa er det, fordi vi endnu ikke ville gaae ind paa et Foretagende af den Natur. Der blev sagt os iffor — det er et Argument, der vistnok har Betydning: „under nuværende Krigsforhold i Europa er det et for stort finantstelt Foretagende at indskibe sig paa, vi ville endnu ikke og bør endnu ikke i dette Dieblif indskibe os derpaa“. Dersom den ærede Minister nu vil komme med det Argument, og sige, at det endnu ikke er Tid at indskibe sig paa et Foretagende af denne Natur, saa skal jeg indrømme ham, at det kan gjerne være muligt, men jeg maa dog tillige bemærke, at naar vi kunne blive staaende ved den Sum, vi engagere deri indenfor en Grændse af imellem 8 à 9 Millioner, saa er Faren overordentlig ringe, hvorimod Faren vil blive stor, dersom vi nogenstinde engagere os med en Capital, der er betydelig større, eftersom vi ikke ere Herrer over de europæiske Begivenheder. For Statens Vedkommende staaer her 2 Spørgsmaal ligeoverfor hinanden, nemlig Spørgsmaalet om 25 à 30 Millioner, og om 8 à 9 Millioner, og den ærede Minister siger med største Lethed, lad det komme an paa, om I ville give 30 Millioner ud i en senere Tid, eller sikkre Jer Sagen udført allerede nu for en mindre Sum. Dette er hovedsagelig Ministerens Mening, idet han